

Archeologienota met beperkte samenstelling

Turnhout, Parkwijk

Deel 2: Programma
van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies	2
2.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein</i>	2
2.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	2
2.3	<i>Impactbepaling.....</i>	2
2.4	<i>Bepalingen van de maatregelen.....</i>	4
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	4
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Turnhout Parkwijk
Ligging	Eugène Wautersplantsoen, gemeente Turnhout, provincie Antwerpen
Kadaster	Gemeente Turnhout, Afdeling 3, Sectie O, Percelen 814f, 814g, 814n en openbaar domein
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0475
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (Projectcode: 2025E128)
Bewaarplaats archief	/

Actoren

Auteur	Alice-Jan Hellinx
Betrokken actoren	/
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	6.584 m ²
Kartering gewestplan	Woongebied (0100) en gebieden voor dagrecreatie (0401)

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹, tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2025- administratief, historisch, orthofotografisch

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het bodembestand in het plangebied is reeds op verschillende plaatsen volledig verstoord door de aanleg van de woonwijk. De aanleg van de bestaande gebouwen en verhardingen heeft in meer of mindere mate een zekere impact gehad. Volgende minimale verstoringsdieptes werden bepaald: -1,75 m voor het woonblok; -4,60 m voor de parkeergarage en -0,30 m voor de verhardingen. De noordoostelijk gelegen gracht werd reeds opgenomen op de GGA (gebieden geen archeologie).

Deze verstoringen versnipperen de oppervlakte van het plangebied, er blijven geen grote aaneengesloten delen over. Eerder werden deze verstoringen reeds vastgesteld tijdens een landschappelijk bodemonderzoek binnen voorliggend terrein en een aansluitend terrein. Bovendien werd destijds ook plaatselijk een dik plaggendek aangetroffen, wat wijst op het drastisch ophogen van deze gronden.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Het plangebied situeert zich aan de rand van de beekvallei van de Aa. Vermoedelijk werd de natte depressie gedempt door middel van plaggen tijdens of na de middeleeuwen. De bodemkaart en de boring centraal binnen het terrein bevestigen de aanwezigheid van een dik plaggendek tot 1,5 m onder het maaiveld. Hoewel de omgeving een zekere aantrekking hadden op de mens, ligt het plangebied eerder in een voormalige depressie en de beekvallei van de Aa, dus een minder interessante locatie voor permanente bewoning. De archeologische verwachting kan daarom als laag ingeschat worden.

Echter blijkt uit eerder onderzoek dat de bestaande verstoring het plangebied al dermate verstoord heeft dat de locaties waar alsnog een intacte bodemopbouw verwacht kon worden te klein zijn om een realistische kenniswinst op te leveren.

2.3 Impactbepaling

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de geplande werken en hun impactdiepte. Bij deze impactanalyse dient rekening gehouden te worden met een buffer of marge van 30 cm bovenop de geplande ingreep. Het is namelijk waarschijnlijk dat de ondergrond onmiddellijk onder de werken eveneens in enige mate geroerd zal worden bij de uitvoering ervan door de impact van werfverkeer, weersinvloeden, drukverschillen, verschil in waterhuishouding en dergelijke meer.

De aanleg van de bestaande gebouwen en verhardingen heeft in meer of mindere mate een zekere impact gehad op het bodembestand. Deze verstoringen zijn grootschalig en versnipperen de oppervlakte van het plangebied. Per verstoring kon een minimale verstoringsdiepte bepaald worden (Tabel 1).

De geplande ingrepen gaan gepaard met enkele bodemverstoringen, tot maximaal 1,1 m diepte onder het huidige maaiveld. De ingrepen ter hoogte van de bestaande parkeergarage blijven binnen het bestaande gabarit. Voor de groenaanleg en verhardingen wordt 20 tot 30 cm in rekening gebracht. De funderings- en uitgravingsdiepte voor de colonnade en de wadi's reiken tussen 80 cm en 1,1 m diep (Tabel 2).

Tabel 1: Overzicht impactbepaling bestaande verstoring.

VERSTORING	MINIMALE VERTORINGSDIEPTE
WOONBLOK	-1,75 m -mv
PARKEERGEBOUW	-4,60 m -mv
VERHARDING	-0,30 m -mv
GRACHT	GGA

Tabel 2: Overzicht impactbepaling geplande verstoring (inclusief buffer).

VERSTORING	MINIMALE VERTORINGSDIEPTE
AFBRAAK	minimaal
ROOIEN BOMEN	ja, onbepaald
PARKEERGEBOUW	geen bijkomende verstoring
VERHARDING	-0,60 m -mv
COLONNADE	-1,30 m -mv
WADI'S	maximaal -1,40 m -mv
GROENAAANLEG	-0,50 m - mv

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Naast het inschatten van de archeologische verwachting is het belangrijk om het potentieel op kennisvermeerdering nader te bekijken. Dit wil zeggen dat geanalyseerd wordt in welke mate het uit te voeren onderzoek kan bijdragen tot concrete kenniswinst.

Op basis van de landschappelijke en bodemkundige gegevens kan gezegd worden dat het plangebied niet meteen interessant was voor ingebruikname door de mens. Er werd, overeenstemmend met de bodemkaart, centraal binnen het terrein een dik plaggendek vastgesteld tijdens een eerder landschappelijk booronderzoek. Dit is in overeenstemming met het Digitaal Hoogtemodel, waarop de wijk opgehoogd lijkt ten opzichte van de vallei.

De geplande werken reiken niet erg diep. Voor de groenaanleg en verhardingen wordt 20 tot 30 cm in rekening gebracht. De funderings- en uitgravingsdiepte voor de colonnade en de wadi's reiken tussen 80 cm en 1,1 m. De ingrepen ter hoogte van de bestaande parkeergarage ten slotte blijven binnen het bestaande gabarit. Al deze werken situeren zich in de eerste plaats dus volledig binnen de ophoging van het plaggendek.

Daarbij moeten ook de reeds gekende omvangrijke verstoringen door de aanleg van de bebouwing in de jaren 70 en 80 van vorige eeuw gerekend worden die de oppervlakte sterk versnipperen. Tijdens een eerder uitgevoerd landschappelijk bodemonderzoek binnen de contouren van het plangebied en een aansluitend terrein, werd met zekerheid geconcludeerd dat het gebied bijna overal zwaar vergraven was. Indien archeologische sporen en vondsten aanwezig waren, zijn deze waarschijnlijk reeds grootschalig verstoord. Om bovenstaande redenen is het potentieel op kennisvermeerdering voor het terrein onbestaande.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Op basis van het uitgevoerd archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon echter wel voldoende bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek² is verder vooronderzoek niet aangewezen.

² AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020 fig.3